

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/259/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

319/2014. számú (XII. 18.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ F. T. törvényes képviselője útján 2014. április 22-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2014. december 18-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2014. április 22-én telefax útján terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2014. április 12-én foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos törvényes képviselője, a panaszos (kiskorú gyermeke) nevében fordult a Testülethez. Beadványában előadta, hogy önbíráskodás és lakás kirablása ügyében történt rendőri intézkedés, valamint annak elmaradása miatt terjeszt elő panaszt.

2014. április 22-én, B. város, N. utca 4. I. 9. szám alatt történtek az események, amely alatt végig a helyszínen tartózkodott a panaszos törvényes képviselője, így látott mindent. A sérelmezett események 16 óra és 19 óra között történtek. A törvényes képviselő által ismert T. V. J., a fentebb meghatározott címen található lakás állítása szerinti tulajdonosa (nem látta a lakás tulajdoni lapját) és fia (T. A.), 5 vagy 6 a törvényes képviselő által nem ismert társukkal

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

együtt kirakták és elszállították S. G.-nak bérbe adott lakásból a bérlő és annak két kiskorú gyermekének (akiknek egyike a panaszos) és más személyeknek a tulajdonában lévő összes ingóságát, egyszerűen mindent, ami a lakásban volt. Amikor a panaszos törvényes képviselője a helyszíntre ért, T. V. J. és társai javában rakodtak, a tevékenységüket a felszólítása ellenére sem hagyták abba és nem voltak hajlandók a teherautón lévő dolgok lakásba való visszahordására. T. V. J. és fia kicsit később, kb. 17 óra körüli időpontban, érkezett és kapcsolódott be az események szervezésébe és többek között az általa ismeretlen társainak adott utasításokat a kirámolt dolgokkal és azok elszállításával kapcsolatban. Tettüket azzal indokolták, hogy úgy döntöttek, hogy befejezettek tekintik a bérleti szerződést és ezért eltávolítják a bérlő tulajdonában lévő és a lakásban található ingóságait. A „tettesek” jól szervezett, T. V. J., valamint a fia által koordinált csapata nem a bérlő, hanem más személyek, lakásban található értéktárgyait is elvitték. Ezen személyek közül szeretné a panaszos törvényes képviselője kiemelni S. G. két kiskorú gyermeke (az 5 éves panaszos és S. R. 13 éves másik gyermek) tulajdonában lévő dolgokat. T. V. J. és társai brutális, könyörtelenül elvakult és lelketlen módon a gyermekek összes holmiját elvitték: tanszereket, tankönyveket, ruhákat, cipőket, könyveket, játékokat, sporteszközöket, a fogkeféig és az utolsó zokniig bezárólag, azaz mindent. A két gyermektől gyakorlatilag a rajtuk lévő ruhákon kívül mindenüket elvették. Különösen fájó és pénzben nem kifejezhető értékű az emlékeket őrző tárgyak, például az összegyűjtött óvodás rajzok elvitele. A bérlő, a lakás bérletére vonatkozó, érvényes bérleti szerződés eredeti példányával igazolta a hívásukra kikerülő rendőröknek a lakás birtoklására vonatkozó jogait. A két rendőr nem tudott rendet teremteni, nem tudta megakadályozni a lakás kirablását és a két kiskorú gyermekét nevelő, terhes nő teljes kifosztását és utcára rakását. A történetekhez a rendőrök és a velük folyamatosan, rádióval keresztül konzultáló ügyeletes tiszt csak asszisztált, nem fogantatosítottak hathatós rendőri intézkedést a történet megakadályozására. Erre tekintettel kéri az ügy kivizsgálását.

2) A Testület titkárságvezetőjének 2014. április 24-én kelt levelére a panaszos törvényes képviselője 2014. május 8-ai elektronikus levelében reagált, amelyben az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

Ismeretei szerint a kerületi Rendőrkapitányság eljárást indított a bérbeadó és tettestársai ellen betöréses lopás ügyében.

A törvényes képviselő véleménye szerint több okból is probléma volt a rendőri intézkedéssel. Ezek között szerepel, hogy a rendőrök a helyszínen megállapították a jelen lévők személyazonosságát és szerepüket az ügyben, amely alapadatokat tekintve mindenki azonos véleményen volt. A rendőrök a helyszínen azt is megállapították, hogy a bérbeadó és tettestársai által elloptott ingóságok a bérlő tulajdonát képezik (az ingóságok tulajdonjogát a tettesek sem vitatták, elismerték, hogy a bérlő tulajdonában álló ingóságokat viszik el). A rendőrök számára az is nyilvánvaló volt, hogy azokat a tulajdonos akarata ellenére lopják el. A panaszos törvényes képviselője pontosan a lopás megakadályozása érdekében hívta ki a rendőröket. Az érvényes bérleti szerződés egy eredeti példányát megmutatták a kikerülő rendőröknek – ezzel bizonyítva, hogy a bérlő jogosan birtokolja a lakást –, amellyel kapcsolatban követték el a rendőrök (az ügyeletes tisztet is beleértve) az első hibát, hiszen megkérdőjelezték a szerződés érvényességét, hiszen azt tanúk nélkül kötötték meg. A tettesek semmiféle jogalappal nem rendelkeztek az ingóságok elszállítására, nem volt kezükben bírósági végzés, vagy annak megfelelő irat, legitimáció, így ezek hiányában meg kellett volna akadályozni a lopást, azaz pontosabban a lopás továbbfolytatását, mert az ingóságok nagy részét a tettesek akkor már elvitték, de a ház előtt álló teherautón még ott volt az ingóságok nagy része. A tetteseket ekkor – a törvényes képviselő véleménye szerint – elő kellett volna

állítani, ennek elmulasztása pedig lényeges hiba volt. A rendőrök jelen esetben elmulasztották a bűn üldözését, a bűn elkövetését nem akadályozták meg. Egyéb hibák és téves fél információk (pl.: zálogjog hibás értelmezése a rendőrök által) is voltak, amelyek az előző hibákkal együtt odavezettek, hogy a rendőrök csak szemlélői voltak egy betöréses lopásnak. Gyakorlatilag két alappont (lakás birtokvédelme, vagy az érvényes bérleti szerződés és a jogalap hiánya az ingóságok elvitelére) önmagában elegendő lett volna az intézkedésre. Mivel ezekben a rendőrök ismeretei ezen kérdésekben hiányosak voltak, így ebben volt pont a hiba. Ezek a kérdések nem magánérdeki kérdések, hanem a közbiztonságot, a közrendet érintő problémák.

A panaszos törvényes képviselője számára érthetetlen, hogy a rendőrök alapismeretei (szerződés tanúk nélkül, bírósági végzés hiánya) ilyen hiányosak. Az ilyen irányú tudás hiányában, az adott helyzetben nem tudnak a rendőrök hathatósan intézkedni.

3) A Testület munkatársának 2014. május 14-én kelt levelére a panaszos törvényes képviselője 2014. május 29-én kelt elektronikus üzentében az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

A panaszos törvényes képviselőjére a panaszos édesanyja, és édesapja is egyaránt jogosult. A panaszjelzés lefolytatása mindkettőjük számára fontos, így továbbra is kérjük, hogy a Testület tegyen meg minden tőle telhetőt ügyük kivizsgálására.

Az intézkedés napján, az intézkedést megelőzően és az alatt a törvényes képviselő emlékezte szerint a következő személyek tartózkodtak a lakásban:

S. M. G. (bérlő, a panaszos törvényes képviselőjének volt élettársa), S. R. (a volt élettárs gyermeke), a panaszos, N. C. (a volt élettárs jelenlegi élettársa, aki az intézkedés közben érkezett a helyszínre), T. V. J. és fia, valamint 5-6 tettestársuk. A bűncselekmény elkövetői a törvényes képviselő helyszínre érkezése előtt feltörték a lakás ajtaját, és az ingóságok kb. 85 %-át már elszállították.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult az I. kerületi Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kapitányságvezető a 2014. május 29-ei átiratában az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

A 2014. április 12-én foganatosított rendőri intézkedés jogalapja és célja a rendőrség szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 2. § (1) bekezdése, valamint a 24. § (1) bekezdése volt. A panaszolt intézkedés a B.-i Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) Tevékenységirányítási Központ (továbbiakban: TIK) által kiadott küldés alapján kezdődött meg, amely szerint a B. város, N. utca 4. szám I. em.-i lakásban albérleti vita van.

Az intézkedés során az Rtv. 29. § alapján igazoltatták S. M. G. (bejelentő, albérlő), T. V. J. (a lakás tulajdonosát), T. A. (a tulajdonos fia), valamint a panaszos törvényes képviselőjét. Ezután az intézkedő rendőrök az Rtv. 24. § alapján jogi felvilágosítást adtak a kialakult vitával kapcsolatban, amely szerint a vitás kérdés eldöntése a polgári bíróság hatáskörébe tartozik. Tájékoztatták a feleket a magánlaksértés kapcsán tehető feljelentési jogukról, majd a személyek figyelmét felhívták, hogy tartózkodjanak a jogsértő cselekmények elkövetésétől.

Az intézkedés a napszaknak megfelelő köszönéssel, tisztelgéssel kezdődött meg, majd a járőrök közölték a helyszínen tartózkodó személyeknek, hogy S. M. G. bejelentése alapján járnak el. A személyeket meghallgatták, majd tájékoztatták őket, hogy a megfelelő dokumentumok hiányában (aláírt, érvényes bérleti szerződést a felek nem tudtak bemutatni) a rendőrség nem tud állást foglalni, illetve hogy a kerületi Rendőrkapitányságon bejelentéssel, vagy feljelentéssel élhetnek.

Az intézkedés helyszínén a fenti négy személy tartózkodott, hozzájuk később csatlakozott még két gyermek. A fent felsorolt személyeken kívül mással szemben nem hajtottak végre intézkedést. A fenti személyek a járőrök kérdésére elmondták, hogy kik ők és milyen minőségben tartózkodnak a helyszínen, amelyet arcképes igazolvánnyal igazoltak.

Az intézkedő rendőrök helyszínre való kikerkezésekor a beadványban említett ingóságokat már elszállították a lakásból, tehát az elszállító személyek már nem tartózkodtak a helyszínen.

A panaszos törvényes képviselője a helyszínen elmondta, hogy a bejelentő az élettársa. A kiskorú panaszost nem hallgatták meg, de a gyermek szülei a rendőrök kérdésére elmondták, hogy még nem tudják mi módon, de a gyermekek elhelyezését meg fogják oldani.

Az intézkedés azzal zárult, hogy az intézkedés alá vont személyek a járőrök jelenlétében távoztak a helyszínről. Az intézkedés nyomán nem indult további eljárás. A vitában érintett felek azonban a későbbiekben bejelentéssel és feljelentéssel éltek a kerületi Rendőrkapitányságon. A kapitányságon S. M. G. és a panaszos törvényes képviselője feljelentése nyomán büntetőeljárást folytat, amelyben még nem áll rendelkezésre kihallgatási jegyzőkönyv. Szintén ez a kapitányság folytat büntetőeljárását T. V. J. feljelentése nyomán.

S. M. G. által, 2014. április 12-én tett bejelentés hanganyagát kielemezték a bejelentésben elhangzó információk alapján az intézkedő rendőrök a hatályos jogszabályoknak megfelelően jártak el.

A kapitányságvezető arról is tájékoztatta, hogy S. M. G. bejelentése alapján, hasonló ügyben már 2014. február 3-án is intézkedett a kerületi Rendőrkapitányság.

2) A 2014. május 16-án elvégzett parancsnoki kivizsgálásban M. L. r. fhdgy. mb. rendészeti osztályvezető megállapította, hogy a panaszolt intézkedés előtt már egy alkalommal – 2014. február 3-án – történt intézkedés a fenti lakcímen, amely során szintén albérleti vitáról érkezett bejelentés. Az intézkedő rendőrök a TIK utasítására jelentek meg a bejelentés helyszínén, mivel S. M. G. arról tett bejelentést, hogy főbérője 17 óra 20 perc körüli időben megjelent és az albérleti díjat követelte, valamint a férfi kiabálva, agresszívan beszélt vele. Ezen intézkedés során S. M. G. részére az intézkedő rendőrök megadták a szükséges jogi felvilágosítást.

A panaszos által panaszolt intézkedésre 2014. április 12-én került sor. Az intézkedő rendőrök K. G. r. őrm. és K. A. r. őrm. 16 óra 50 perckor a TIK utasítására jelentek meg a bejelentés helyszínén, ahonnan bérleti vitáról érkezett bejelentés. A helyszínen őket S. M. G. (bejelentő) fogadta, aki az intézkedő rendőröknek elmondta, hogy a mai napon 16 óra 30 perckor a fenti címen található albérletbe hazaérkezve arra lett figyelmes, hogy számára ismeretlen személyek a lakás tulajdonosának jelenlétében az albérletben található, de az ő tulajdonát

képező bútorokat elszállítják. A rendőrök az esettel kapcsolatban meghallgatták a lakás tulajdonosát (T. V. J.), aki elmondta, hogy a lakást valóban kiadta S. M. G-nak, de fizetési problémák, valamint a lakás állapotának folyamatos rongálása miatt azt nem kívánja tovább bérleményként kiadni. A lakás zárszerkezetét lecserélte, és a lakásban található bútorzatot elszállította az általa fizetett, őrzött raktárba. Azt is elmondta, hogy a köztük lévő albérleti szerződés felmondását többször próbálta átvettetni S. M. G-val, aki azt nem volt hajlandó aláírni, tudomásul venni.

Az intézkedés alá vont személyek a helyszínen nem tudtak bemutatni semmilyen érvényes szerződést, vagy akár határozatot, amellyel a fentiek, illetve az albérletben tartózkodás jogszerűségét igazolni tudták volna, ezért az ügyvel kapcsolatban az intézkedő rendőrök nem tudtak állást foglalni. A lakást a tulajdonos a saját kulcsával zárta le.

A rendőrök felhívták a bérleti vita részeseinek a figyelmét, hogy a fenti cselekmény a polgári jogi bíróság hatáskörébe tartozik, részükre a magánlaksértéssel kapcsolatos felvilágosítást megadták, továbbá felszólították őket, hogy tartózkodjanak a jogellenes cselekmények elkövetésétől. Az intézkedés során tanúként, mindvégig jelen volt T. A. és a panaszos törvényes képviselője.

Az intézkedő rendőrök az Rtv. 13. § alapján eleget tettek intézkedési kötelezettségüknek, továbbá – mivel az intézkedésre okot adó körülmény nem a közbiztonságot, a közrendet, vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülmény, vagy cselekmény volt – az Rtv. 24. § (1) bekezdése alapján az intézkedő rendőrök a bejelentőnek, illetve a tulajdonosnak a tőlük elvárható felvilágosítást megadták arról, hogy a köztük zajló vita a polgári jog keretei közé tartozik,

A fentiek alapján tehát megállapítható, hogy a panaszolt intézkedés során az intézkedő rendőrök jogszerűen, szakszerűen és a hatályos törvényeknek megfelelően, valamint arányosan jártak el.

3) S. M. G. 2014. április 13-án, 7 óra 52 perc és 8 óra 16 perc között tett bejelentést a rendőrségen.

A bejelentésben előzményként elmondta a bejelentő, hogy a fentebb lakcímen életvitelszerűen tartózkodik, albérllőként két kiskorú gyermekével (5 éves és 13 éves). A lakás tulajdonosának a fia (T. A.) indulatosan közölte a 13 éves lányával 2014. februárjában, hogy „Húzzatok el mindannyian a lakásból!”. A bejelentő elmondta, hogy nincs tudomása arról, hogy az albérleti szerződést felmondták volna.

2014. április 12-én, 16 óra körüli időben amikor hazament azt látta, hogy egy teherautó van a fenti címen, amely az ő bútorait szállítja el. A bejelentő kérdőre vonta az egyik munkást, aki nem indokolta meg, hogy hova és miért viszik el a bútorait. A lakásban tartózkodott annak tulajdonosa, aki kiabált (a bejelentő sem volt nyugodt); mindketten felfokozott lelkiállapotban voltak. Ezután hívta ki a bejelentő a rendőrséget, akik megérkeztek a helyszínre, adatgyűjtést végeztek, meghallgatták őket. A tulajdonos S. M. G. tudta és beleegyezése nélkül lecserélte a zárat. Végül 18 óra 30 perc körül távoztak el a lakásból. A tulajdonos a bejelentővel egy időben távozott el a lakásból; az ajtót kulcsra zárta, így a bejelentő nem tud oda bemenni,

mivel nem adott neki az új zárhoz kulcsot. A lakásban lévő tárgyait, bútorait nem tudja, hogy hova szállították. A bejelentő a gyermekeivel a barátjához ment lakni.

Rendőri kérdésre elmondta, hogy véleménye szerint jogszerűtlenül bontották fel az albérleti szerződését, hiszen nincsen tartozása, így nem lett volna joga a tulajdonosnak a zárcseréhez és a szerződés azonnali felbontásához.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel magánlaksértés ügyében, magánindítványra feljelentést kíván tenni T. V. J-tal szemben. Kéri ezen kívül a bejelentő a bútorai jogtalan elszállításának a kivizsgálását.

4) K. G. r. örm. a 2014. április 12-ei rendőri jelentésben jelenti, hogy 2014. április 12-én, szolgálata teljesítése során 16 óra 50 perckor a TIK utasítására jelent meg a fentebb megjelölt címen, hiszen onnan albérleti vitáról érkezett bejelentés.

A helyszínen a bejelentő fogadta, aki rendőri kérdésre elmondta, hogy a mai napon 16 óra 30 perckor hazaérkezve arra lett figyelmes, hogy számára ismeretlen személyek (bútorszállító munkások) a lakás tulajdonosának a jelenlétében, az albérletben és a tulajdonában álló bútorait a lakásból kipakolva elszállítják. A lakás zárszerkezetét a tulajdonos kicserélte és így juthattak be a lakásba.

K. G. r. örm. az esettel kapcsolatban meghallgatta a lakás tulajdonosát, aki kérdésre elmondta, hogy a lakást valóban kiadta a bejelentőnek, de fizetési problémák, valamint a lakás állapotának folyamatos rongálása, állati ürülékkel való beszennyezése (lelakása) miatt azt nem kívánja tovább bérleményként a bejelentő részére kiadni, ezért a lakás zárszerkezetének lecserélését követően a bejelentő tulajdonában álló összes bútorzatot az általa fizetett, őrzött raktárba szállította. A lakás tulajdonosa azt is elmondta, hogy a bejelentővel kötött albérleti szerződés felmondását többszöri alkalommal megpróbálta vele átvetetni, de a bejelentő azt nem volt hajlandó aláírni, tudomásul venni.

A fenti személyek K. G. r. örm. kérésére nem tudtak bemutatni semmilyen érvényes szerződést, határozatot, amellyel a fentieket, illetve az albérletben való tartózkodás jogszerűségét igazolni tudták, ezért az ügygel kapcsolatban állást foglalni nem tudott, a lakást a tulajdonos saját kulcsával lezárta.

A helyszínen K. G. r. örm. felhívta a bérleti vita részeseinek a figyelmét, hogy fenti cselekmény a polgári jogi bíróság hatáskörébe tartozik, továbbá részükre a magánlaksértéssel kapcsolatos felvilágosítást megadta.

Az esettel kapcsolatban K. G. r. örm. elmondta azt is, hogy az intézkedésnél tanúként mindvégig jelen volt a tulajdonos fia, a bejelentő élettársa (a panaszos törvényes képviselője). Az intézkedés végén a fenti személyek K. G. r. örm. jelenlétében távoztak.

A jogi felvilágosítást követően az esetet részletesen jelentette K. G. r. örm. a TIK-nek, illetve tájékoztatta a váltásparancsnokot és a készenléti csoportvezetőt, akik jelentés írásra utasították.

A fent megnevezett személyeket leellenőrizte a körözésben, amely során megállapította, hogy a bejelentőt körözi a T.-i Járásbíróság lakóhelyének, valamint tartózkodási helyének megállapítása miatt. A bejelentő rendőri kérdésre elmondta, hogy a fenti címen tartózkodik életvitelszerűen és a megadott telefonszámon elérhető. Az intézkedés során K. A. r. őrm. végig jelen volt.

5) K. G. r. őrm. a Testület megkeresésében foglalt kérdésekre válaszolva egészítette ki, amelyben kifejezte, hogy az intézkedés jogalapja az Rtv. 2. § (1) bekezdés volt. A helyszínen a BRFK TIK utasítására jelentek meg, hiszen bejelentés érkezett oda albérleti vitáról, amelynek a helyszíne a fentebb ismertetett cím.

Az intézkedés során igazoltatta a bejelentőt és élettársát, a lakás tulajdonosát és fiát. Őket meg is hallgatta, valamint megadta neki a szükséges jogi felvilágosítást is a kialakult vitával kapcsolatban. Emellett felhívta a figyelmüket, hogy tartózkodjanak a jogsértő cselekmények elkövetésétől, valamint a magánlaksértéssel kapcsolatban is jogi felvilágosításban részesítette őket K. G. r. őrm.

Az intézkedést a napszaknak megfelelő köszönéssel és tisztelgéssel kezdte meg, majd tájékoztatta a helyszínen tartózkodó személyeket, hogy a bejelentő bejelentése alapján jár el a rendőrség a helyszínen. A fent említett személyek részére megadta a megfelelő tájékoztatást, amely szerint a megfelelő dokumentumok hiányában a rendőrség ilyen esetben nem tud állást foglalni. Emellett felhívta a bejelentő figyelmét, hogy jogait a polgári jogi bíróságon tudja érvényesíteni, illetve a kerületi Rendőrkapitányságon bejelentéssel vagy feljelentéssel élhet.

A helyszínen a fent felsorolt négy személy tartózkodott, amikor a rendőrök kiérkeztek a helyszínre. Magukat arcképes igazolványaikkal igazolták. Az intézkedésben érintett felek semmilyen érvényes iratot, dokumentumot nem tudtak bemutatni sem az albérlet, sem a tulajdonjog igazolásának vonatkozásában, sem pedig arról, hogy az elszállított bútorokat a lakás tulajdonosa milyen jogalappal szállította el a lakásból. Az esettel kapcsolatban K. G. r. őrm. meg kívánja jegyezni, hogy a kiérkezéskor az említett bútorok már elszállításra kerültek, tehát az ingóságokat elszállító személyek már nem tartózkodtak a helyszínen.

A panaszos törvényes képviselője a helyszínen elmondta, hogy a bejelentő élettársa. A panaszost nem hallgatta meg a rendőr, de kérdésére a törvényes képviselő elmondta, hogy nem tudják mi módon, de a gyermek elhelyezését meg fogják oldani.

Az intézkedés azzal zárult, hogy a személyek a rendőrrel együtt távoztak a helyszínről.

6) A rendőrség CD-n mellékelte a bejelentés, valamint a sérelmezett intézkedés napján, a bejelentő által tett további bejelentések hanganyagét.

Az első felvételen a bejelentő és egy rendőrnő beszélget. A bejelentő elmondta, hogy amint hazaért látta, hogy a lakásából kipakolják a cuccait, az ő tudta és beleegyezése nélkül. Erre semmilyen határozatot nem mutattak be; önkényesen mentek be a lakásába. Könnyeivel küszködve kéri a rendőrséget, hogy siessenek és rendőrrjárőrök jelenjenek meg a helyszínen.

A második felvételen a panaszos sírva tárcsazza a rendőrség számát és érdeklődik a korábbi bejelentése felől. Elmondta, hogy a tulajdonos megjelent a lakásnál, akinél egy „rakás” pénze

van. Még mindig kipakolja a cuccait, elviszi a bútorait. „Nagydarab állatok” pakolnak, a tulajdonos pedig megütötte őt.

A harmadik felvételen már higgadt hangon beszél az egyik rendőrrel a bejelentő, aki arról tájékoztatja őt, hogy a problémájában a rendőrök nem tudnak neki segíteni, hiszen azzal csakis a bírósághoz fordulhat. A tulajdonos elméletileg ellopta a cuccait, feltörte a lakást. A bejelentő kifogásolja a rendőri intézkedés foganatosításának a módját, hiszen jelenleg két kiskorú gyermekével áll az utcán és nem tud hova menni. A rendőr, akivel kommunikál tájékoztatja arról, hogy csakis az Anyák Szállására mehet, ha nincs máshová mennie és problémájával a bírósághoz fordulhat. A bejelentő tovább hangsúlyozza, hogy a tulajdonos tartozik neki és a rendőrök ebben segítenek neki. Kijelentette, hogy nem megy az Anyák Szállására.

A negyedik felvételen tájékoztatja a bejelentő a rendőrt, akivel a telefonbeszélgetést folytatja, hogy ki a lakás tulajdonosa; elmondja, hogy gyakorlatilag eltulajdonított mindent. Jelenleg nem tudnak hova menni és a tulajdonos 9000 euróval tartozik neki, aki ezt nem akarja elszámolni, így elvitte a bútorait és nem engedi be a lakásba. A tartozásról van átvételi elismervény, a szerződésben benne van, hogy mennyit vett el tőle. A rendőrnő az adatok rögzítését követően tájékoztatja arról a bejelentőt, hogy ha nincs hova mennie, akkor keresse fel az Anyák Szállását és problémájával a bírósághoz tud fordulni.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv., valamint a szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testületnek elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az arra jogosult személy terjesztette-e elő a panaszbeadványt.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint akinek a IV–V. Fejezetben – a 46/A–46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
 - b) kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

Ugyanezen szakasz (3) bekezdése szerint (...) cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes kiskorú, vagy cselekvőképességében bármely ügycsoportban korlátozott nagykorú személy helyett törvényes képviselője vagy

meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszhető.

A fenti jogszabályi rendelkezés alapján tehát panasz előterjesztésére az a személy jogosult, akinek alapvető jogai az intézkedés, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazása során sérültek.

A rendőri intézkedés a beadvány előterjesztőjének 5 éves fiával szemben történt.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:10 § (1) bekezdés értelmében kiskorú az, aki a tizennyolcadik életévét még nem töltötte be. A Ptk. 2:13. § szerint cselekvőképtelen az a kiskorú, aki a tizennegyedik életévét nem töltötte be. Erre tekintettel a panaszos, mivel 5 éves, ezért cselekvőképtelennek minősül, így helyette az Rtv. 92. §-ának (3) bekezdése értelmében édesapja – aki törvényes képviselője – jogosult panaszt előterjeszteni.

Így tehát Testület megállapította, hogy a beadványt az arra jogosult terjesztette elő.

IV.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület megvizsgálta a rendőrség mulasztására vonatkozó panaszosi kifogást, amellyel kapcsolatban az alábbi megállapításokat tette.

A panaszos törvényes képviselője beadványában előadta, hogy a lakás tulajdonosa, ahol a panaszos édesanyjával és az édesanyja másik gyermekével lakott elvitette a panaszos ingóságait és az édesanyja tulajdonát képező bútorokat. A rendőrséget a panaszos édesanyja értesítette, akik megjelentek a helyszínen, de ahelyett, hogy segítettek volna az ingóságok elszállításában, közreműködtek a betöréses lopás elkövetőinek a cselekményeik végrehajtásában. A rendőrök nem akadályozták azt meg, hogy ezeket a tárgyakat elvigyék onnan; a beadvány szerint mindent elvittek ezen személyek. A rendőrök a helyszínen rossz jogi felvilágosítást adtak és a panaszos édesanyja által bemutatott bérleti szerződésről azt nyilatkozták, hogy az érvénytelen. A helyszínen tartózkodott a panaszos édesanyja és édesapja, a lakás tulajdonosa és fia, valamint a panaszos édesanyjának másik gyermeke és 5-6 fő, ismeretlen személy, akik elszállították a bútorokat. A sérelmezett esemény 2014. április 12-én 16 óra és 19 óra között történt.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos édesanyja, mint bejelentő 2014. április 12-én, 16 óra 30 perckor tett telefonon keresztül bejelentést a rendőrségre, amelyben elmondta, hogy a lakás főbérlője (tulajdonosa) elviteti a bútorait. A TIK utasítására két fő rendőr jelent meg 16 óra 50 perckor a bejelentés helyszínén, ahol meghallgatták a jelen lévő személyeket: a bejelentőt és élettársát, a lakás tulajdonosát és fiát. A helyszínen más személyek a rendőrök kiérkezésének pillanatában nem tartózkodtak. A személyek igazoltatását követően részletesen meghallgatták a bejelentőt és a lakás tulajdonosát. Mindketten egybehangzóan elmondták, hogy egymással vitában állnak, a bérlemény vonatkozásában. Hiszen a tulajdonos többször is fel akarta mondani az albérleti szerződést, de ahhoz a bérlő nem járult hozzá, így határozott

amellett, hogy elviteti a bérlemény területére bevitt ingóságokat. A tulajdonos rendőri kérdésre azt is elmondta, hogy azért döntött ezen megoldás mellett, mert több havi bérlési díj hátralékkal rendelkezik a bejelentő és a lakás állagát is rongálja. Ennek keretében elmondta, hogy nemcsak elszállította egy általa bérelt, őrzött raktárhelyiségbe a bútorokat, hanem le is cserélte a lakás zárát, amelyhez nem adott kulcsot a panaszosnak. A rendőrök a szükséges tájékoztatás megadását követően a jelen lévő személyekkel együtt távoztak a helyszínről, a lakás tulajdonosa pedig lezárta az ingatlant. A rendőri tájékoztatás kiterjedt arra, hogy a bérlési jogviszonyból származó vitás kérdések eldöntésére a bíróság jogosult, abban ők nem tudnak állást foglalni. A kapitányságvezető átiratában meghatározta, hogy a rendőri intézkedés jogalapja az Rtv. 2. § (1) bekezdésén és a 24. § (1) bekezdésén alapult.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A (2) bekezdés előírja, hogy a magánérdek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A (3) bekezdés szerint a segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.

A rendőrség és a panaszos által előadottak szinte valamennyi ponton egyeznek, hiszen a rendőrség a bérlő (panaszos édesanyja) telefonos bejelentésében közölt információk alapján jelent meg, rövid időn belül a helyszínen. A bejelentés albérlési vitára terjedt ki, amelyhez mérten intézkedtek a helyszínen kiterjedő rendőrök: igazoltatták a helyszínen tartózkodó személyeket és meghallgatták a vitás feleket, azaz a bejelentőt (aki a bérlő) és a lakás tulajdonosát. A tulajdonos előadta, hogy bértartozása van a bérlőjének és a lakás állagát is rongálja; míg a bejelentő azt hangoztatta, hogy jogtalanul viszik el a bútorait, a lakásba betörték és azokat ellopják. A tulajdonos elmondta, hogy a lakás zárát kicseréltette annak érdekében, hogy oda ne juthasson be a bejelentő, mert megelégedte a cselekményeivel. A jogviszonyt felmondani nem tudta, mert ahhoz a bejelentő nem járult eddig hozzá. A tényelőadások ezután eltérnek: hiszen a rendőrség álláspontja szerint a polgári jog körébe tartozó, magánjogi jogvita alakult ki a felek között, amelyet csakis a polgári jogi bíróság tud feloldani. A panaszos álláspontja szerint pedig a büntetőjog hatáskörébe tartozó tényállást hozott a rendőrök tudomására, hiszen a lakásba betörték és onnan ellopták a bútorait, és nem is érti, hogy a rendőrök miért nem avatkoztak be annak megakadályozása érdekében.

A Testület a tapasztalt ellentmondást, bár korlátozott számú bizonyítási eszköz áll rendelkezésére megkísérelte feloldani. Ennek keretén belül a bejelentésről készült hangfelvétel meghallgatását, a rendőrségi jelentések áttanulmányozását és a bejelentő által tett feljelentés, valamint a büntetőeljárás során keletkezett iratok megismerését követően arra az álláspontra helyezkedett, hogy a bejelentő és a tulajdonos között bérlési jogviszonyból származó jogvita keletkezett, amely a polgári jog hatáskörébe tartozik. Sem a rendőrségnek, sem pedig a Testületnek nem tartozik a hatásköri szabályai közé, hogy a polgári jog területére tartozó kérdéssről állást foglaljon, így a Testület jelen ügy kapcsán azt tudta értékelni, hogy a rendőrök eleget tettek-e az intézkedési kötelezettségüknek.

A bejelentés intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a rendőrség oldalán, hiszen egy kétségbeesett, sírással küszködő hölgy tesz arról bejelentést, hogy elviszik a bútorait és nem érti, hogy miért. A bejelentés jogellenes cselekmény elkövetését vetette fel, így a rendelkezésre álló korlátozott számú információ birtokában a rendőrségnek mindenféleképpen meg kellett jelennie a helyszínen annak érdekében, hogy a tényállást felderítse, így ha bűncselekmény elkövetését észleli, akkor megtegye a szükséges lépéseket, ha pedig valóban albérleti vitáról van szó, akkor azzal kapcsolatban megadja a feleknek a szükséges felvilágosítást és tájékoztatást.

A bejelentést követő, kb. 20 perc elteltével a rendőrök megjelentek a helyszínen, igazoltatták a helyszínen tartózkodókat, részletesen meghallgatták a bejelentőt és a lakás tulajdonosát. A helyszínen tapasztaltak és a kapott információk birtokában tájékoztatták arról a feleket, hogy a polgári jog körébe tartozó jogvitájukat a polgári bíróság tudja elbírálni, ők az adott ügyben további, érdemi cselekményt nem tehetnek. A tájékoztatást a bejelentő aznap megtett, további két bejelentésében is közölte vele az őt meghallgató rendőrnő. Bár a panaszos törvényes képviselője kifogásolta a tájékoztatás tartalmát, a Testület rendelkezésére bocsátott hangfelvételtől megállapítható, hogy a rendőrség legalább kétszer, telefonon keresztül elmondta a bejelentőnek, hogy ügyüket polgári bíróság elé vigyék, hiszen a rendőrség nem rendelkezik hatáskörrel a kérdés eldöntésében. Így, ha még a helyszínen intézkedő rendőrök nem is adtak megfelelő tájékoztatást, akkor a telefonon közöltekkel ezt a rendőrség korrigálhatta, hiszen annak során közölte a panaszos édesanyjával a rendőrség, hogy polgári bíróság döntheti el a kérdést.

A Testület véleménye szerint, az adott helyzetben, a helyszín észlelte és a rendőrségnek a helyszínen tartózkodók által előadottak szerint a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás alapján járt el; további érdemi cselekmény fogantatására nem lett volna jogosult, hiszen a kérdés megítélése nem tartozik a rendőrség hatáskörébe. A rendőrség polgári jogi jogviszony jogosságáról nem foglalhat állást, nem dönthet el a polgári jog körébe tartozó jogvitát. Ezek vonatkozásában az általános rendőrségi segítségnyújtásra vonatkozó szabályok szerint tájékoztatást nyújthat, amelyet jelen ügy kapcsán a rendőrség meg is tett. Így ezen körülményekre tekintettel a rendőrséget nem terheli mulasztás, hiszen a bejelentés hatására megjelent a helyszínen, valamint felderítette azt a tényállást, amely alapján megállapította hatáskörének hiányát, így emiatt megadta a feleknek a szükséges felvilágosítást. A hatályos jogszabályi rendelkezésekre tekintettel a rendőrségnek további cselekmények elvégzése nem állt módjában.

A fentiekben kifejtettek szerint a rendőrséget nem terheli mulasztás, hiszen eleget tett intézkedési kötelezettségének, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

V.

A Testület vizsgálata során megállapította, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga a rendőrség mulasztására vonatkozó kifogása kapcsán, hiszen a rendőrség eleget tett intézkedési kötelezettségének.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2014. december 18.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

A Testület az állásfoglalását az alábbi dokumentumok alapján hozta:

- 2014. április 12-én előterjesztett panaszbeadvány (2 oldal),
- 2014. május 8-án előterjesztett panaszbeadvány-kiegészítés (2 oldal),
- 2014. május 29-én előterjesztett panaszbeadvány-kiegészítés (2 oldal),
- 2014. május 29-én kelt kapitányságvezetői átirat (2 oldal),
- 2014. május 16-án kelt parancsnoki kivizsgálás (2 oldal),
- 2014. április 13-án kelt, bejelentésről felvett jegyzőkönyv (3 oldal),
- 2014. április 12-én kelt, rendőri intézkedésről készült jelentés (2 oldal),
- a 2014. április 12-ei rendőri jelentést kiegészítő jelentés (2 oldal),
- CD mellékelt 4, bejelentésről készült hangfelvételtől.

Az állásfoglalást kapják:

a panaszos törvényes képviselője

Kerületi Rendőrkapitányság

Az állásfoglalást tájékoztatásul kapja:

Sz. László az Alapvető Jogok Biztosa

Irattár